

Grønt og tørken

Per Harald Agerup

NORGES BONDELAG

Bakgrunn

- Alvorlig situasjon for norsk matproduksjon
- Tørke rammet Østlandet og Agder
- Stor avlingssvikt
- Rammet alle produksjoner
- Store økonomiske konsekvenser

Hva er gjort?

- Vanning – vanning
- Dugnadsånd
- Innsamling av fór
- Alle stiller opp for hverandre
- Stor aktivitet i alle fylkeslag
- Kriseorganisering sentralt
- Tett kontakt mellom Tine - Nortura - Bondelaget – NBS
- Rådgiving
- Samordnet kommunikasjon

Hva er gjort?

- Møte med Mattilsynet om import av fôr - Brev til Mattilsynet og ber om strengere tiltak import av fôr
- Krisemøte med Dale - brev med tiltak 23 juli
- Møte med LMD om det faglige grunnlaget
- Statsministerbesøk 8 august
- **Sender brev til LMD og ber om tilleggsforhandlinger 9 august**

Tilleggsforhandlinger

9. august

Hovedavtalen:

- «Partene kan også kreve forhandlinger om tillegg til en løpende jordbruksavtale når uforutsette forhold oppstår.»
- Ikke reforhandling

Krisepakke

- krisepakke med tilhørende **tilleggsbevilgning** for kriserammede bønder.
- rettes inn mot de produsentene som er hardest rammet av tørken
- Utgangspunkt i eksisterende avlingsskadeordning
- utvides og forsterkes **temporært for årets vekstsesong**, for å avbøte situasjonen.

Forslag NB

- Frakttilskudd ved innkjøp av erstatningsfôr av gras og halm
- Økt sats for erstatning av avlingsskade på egenprodusert grovfôr
- Individuell vurdering av normalavlingsnivå ved avlingsskade på gras
- Erstatning for avlingsskade på innmarksbeite
- Økte erstatningssatser for korn
- **Utsatt frist for gjennomføring av investeringsprosjekter**

Forslag NB -Grøntproduksjonen

- taket for avlingsskadeerstatning økes til 1,5 mill. kroner.
- egenandelen for vekstgruppene grønnsaker, frukt, bær og potet settes ned til 20 % for avlingsåret 2018
- Grønnsaker splittes i 4:
 - Kålvekster (kålrot, hodekål til konsum eller industri, blomkål til konsum eller industri, brokkoli, rosenkål til konsum eller industri, kinakål)
 - Løk og selleri (Løk, knollselleri til konsum eller industri, purre)
 - Gulrot (til konsum eller industri)
 - Andre kulturer (Rødbeter til konsum eller industri, sylteagurk, salat på friland til konsum eller industri, isbergsalat til konsum eller industri)

Krisepakke til jordbruket

- Langvarig tørke sommeren 2018 har gitt ekstraordinær avlingsreduksjon.
- I tilleggsforhandlingene er det lagt særlig vekt på de som hardest ramma av tørkekrisa og rask utbetaling.
- Resultatet av forhandlingene består av ekstra utbetaling av husdyrtilskudd og grønnsaksarealer og økt erstatningsatts for grovfôr. Taket i avlingsskadeordningen er heva for alle produksjoner; husdyr, korn og grønt.

Resultater av tilleggshandlingene

- Partene er enige om at det utbetales 525 mill kroner i krisepakke. Dette kommer i tillegg til avlingsskadeordningen prognosert til 1 mrd kr.
- Ekstra utbetaling av husdyrtilskudd og arealtilskudd til grønnsaksarealer til Østlandet, Agderfylkene og kommunene Bjerkrheim, Gjesdal, Strand, Sokndal, Eigersund og Lund.

Fordeling av ekstrabevilgingen	Mill kroner
Ekstra utbetaling til husdyrtilskudd	285
Ekstra utbetaling areal grønnsaker	24
Økt erstatningssats grovfôr med 1,55 kr/FEM	190
Økt tak avlingsskadeordningen	26
Sum	525

Ekstrautbetaling av husdyrtilskudd

- Det utbetales en ekstrautbetaling i 2018 med følgende satser:

Melkekyr	1 290 kr pr dyr
Ammekyr	860 kr pr dyr
Andre storfe og hest	430 kr pr dyr
Sau, geit og hjort	130 kr pr dyr

- Ekstrautbetalingen utbetales til produsenter i følgende fylker: Østfold, Akershus, Oslo, Hedmark, Oppland, Buskerud, Vestfold, Telemark, Vest-Agder, Aust-Agder og kommunene Bjerkrheim, Gjesdal, Strand, Sokndal, Eigersund og Lund.
- Utbetalingen skjer med grunnlag i husdyrtall pr 1.3. 2018

Ekstrautbetaling av arealtilskudd grønn saker

- Det utbetales 500 kr pr dekar til grønnsaksarealer pr 15.10.2018. Utbetalingen skjer i løpet av året.
- Begrenset oppad til 500 000 kr pr foretak.
- Ekstrautbetalingen utbetales til produsenter i følgende fylker: Østfold, Akershus, Oslo, Hedmark, Oppland, Buskerud, Vestfold, Telemark, Vest-Agder, Aust-Agder og kommunene Bjerkheim, Gjesdal, Strand, Sokndal, Eigersund og Lund.

Økt erstatningssats for grovfôr

- Erstatningssatsen for grovfôr i foretak med husdyr heves for avlingssåret 2018 fra 3,85 kr per FEM til 5,40 kr.
- Satsen gjelder i hele landet. Dette komme til utbetaling ved sluttoppgjøret av avlingsskadesøknaden.

Maksimal utbetaling i avlingsskadeordningen

- Maksimal utbetaling for avlingsskadeerstatning heves for avlingsåret 2018 fra 750 000 kr til 1 500 000 kr pr vekstgruppe.

Utsatt frist for investeringer

- Bønder rammet av tørke og avlingssvikt i 2018 kan få utsatt frist for gjennomføring av investeringsprosjekter.

Øvrige endringer i jordbruksavtalen

(avtalt gjennom sommeren)

- Økologiske grønngjødslingsarealer kan høstes til fôr eller beite i 2018.
- Fangvekster i RMP kan høstes uten at dette får betydning for RMP-tilskuddet
- Foretak som slo korn til fôr kan søke om arealtilskudd korn for dette arealet.